

Arbeidsgruppen for videreutvikling av kobbernettet Telefonkonferanse 2. november

Deltakere:

Martin Højriis Kristensen (Broadnet), Anurag Shukla (Broadnet), Stig Myrmed (Eninvest), Kirsti Løvnes (TDC/Get), Frank Kopperud (TDC), Christian Halgreen (TDC), Trond Skjellerud (Eidsiva), Terje Nord (Telenor) Olav Urnes (Telenor), Tore Arnestad (Telenor), Sven Ole Skrivervik (NextGenTel), Jan Petter Tvedt (NextGenTel), Torgeir Alvestad (Nkom), Einar Meling (Nkom), Kenneth Olsen (Nkom), Eivind Skaar Briseid (Nkom)

Referent: Nkom

Møtedato: 2. november 2016

Saksnummer: 1506309

Sak 1 Innledning fra Nkom

Nkom ønsket velkommen til møtet i arbeidsgruppen. Nkom viste til at møteinnkallelsen var oppdatert med forslag til struktur for møtet og ba om eventuelle kommentarer. Møtedeltakerne hadde ingen innvendinger til punktene som var satt opp eller forslag til andre punkter på agendaen.

Nkom minnet om at formålet med møtet er å fastsette en forpliktende tidsplan for det videre arbeidet, jf. Samferdselsdepartementets brev til Nkom av 24. oktober. Målet er å bli enige om en løsning som gir grunnlag for en raskere modernisering av kobbernettet enn ved å følge det alminnelige regulatoriske sporet. For å oppnå dette er det nødvendig at gruppen blir enig om noen parametere som må på plass. Disse kan oppsummeres som enighet om produkt, prosess og pris. Når det gjelder produkt er ikke det nødvendig begrenset til et fullstendig VULA-produkt (L2WAP), men kan også inkludere et «mellomprodukt» som tilfredsstillende grunnleggende behov for tilgangskjøperne og som har et kortere utviklingsløp enn L2WAP.

Nkom viste til at fristen for å komme til enighet er om lag 1. februar.

Sak 2 Kommentarer og spørsmål til rammeverket

Et oppfølgingspunkt fra møtet hos Broadnet 24. oktober var at Nkom skulle skissere et rammeverk for det videre arbeidet. Dette ble sendt ut til møtedeltakerne 27. oktober. Nkom viste til at vi kun hadde mottatt kommentarer til rammeverket fra Telenor og oppfordret møtedeltakerne til å komme med ev. kommentarer/spørsmål til rammeverket. Broadnet pekte på det syvende strekpunktet i rammeverket om at «overgang til erstatningsprodukter ikke unødvendig svekker kontinuitet og kvalitet i tilgangskjøpernes tjenesteproduksjon», kunne forstås som at det var akseptabelt at tilgangskjøpernes tjenesteproduksjon kunne svekkes i en overgangsperiode til nye tilgangsprodukter. Broadnet var ikke enig i et slikt utgangspunkt. Nkoms svarte at referansen til «ikke unødvendig» var ment som en begrensning slik at eventuelle slik begrensninger måtte være «nødvendige». Nkom svarte videre at formuleringen

innebar en sikkerhetsventil for det tilfelle at det ikke skulle være mulig å gjennomføre overgang til nye tilgangsprodukter uten noen form for svekkelse av kontinuitet av kvalitet i tjenesteproduksjonen. På spørsmål fra TDC bekreftet Nkom at et praktisk eksempel kunne være omkobling av SHDSL som nødvendigvis må innebære en midlertidig stans i tjenesteproduksjonen. Nkom viste også til at rammeverket er innrettet mot at tilgangskjøpere skal kunne opprettholde sin tjenestekvalitet i overgangsperioden.

Broadnet viste videre til det tredje strekpunktet under Nkoms oppsummering av punkter som arbeidsgruppen er blitt enige om. Strekpunktet uttrykker at «Telenor kan stå for moderniseringen gitt at det foreligger et reelt og funksjonelt. erstatningsprodukt for LLUB-tilgang og at slik tilgang prises på et akseptabelt nivå, det vil si på et nivå som ikke vesentlig svekker tilgangskjøpernes konkurranseevne i sluttbrukermarkedet.». Broadnet mente punktet var formulert på en måte som kunne forstås som en aksept for at tilgangskjøpernes konkurranseevne vil kunne svekkes, og ikke opprettholdes. Etter Broadnets syn måtte det riktige utgangspunktet være at tilgangskjøpernes konkurranseevne må kunne opprettholdes.

Nkom responderte at det aktuelle strekpunktet refererte til vår oppfatning av enigheter i arbeidsgruppen. Punktet skal ikke forstås som en eksplisitt aksept fra Nkom for at tilgangskjøpere vil kunne få sin konkurranseevne svekket gjennom overgangen til nye tilgangsprodukter. Nkom ga uttrykk for at vi gjennom Broadnets kommentar oppfatter at det ikke er grunnlag for den enigheten punktet uttrykker og noterte kommentaren med tanke på å omformulere punktet.

Telenor ga noen skriftlige innspill til rammeverket i e-post 31. oktober (med kopi til alle møtedeltakerne). Telenor rekapitulerte disse synspunktene i møtet og ga i tillegg uttrykk for at rammeverket måtte forstås som et rammeverk for det videre arbeidet og ikke som en bindende regulering.

Sak 3 Gjennomgang og diskusjon av Telenors plan for utarbeidelse av produktspesifikasjon m.m.

Telenor gjennomgikk planen for utarbeidelse av produktspesifikasjonen.

Utgangspunktet for VULA kobber vil være basert på Jara DSL. Ett av hovedelementene i planen er å ha bilaterale møter med de enkelte aktørene for å avdekke de mer detaljerte behovene for et produkt som skal erstatte fysisk OA-tilgang. Teknisk produktdesign/-spesifikasjon og kundegrensesnitt er viktige områder å adressere i denne dialogen. Slike møter bør derfor inkludere selskapenes operative tekniske ekspertise. Planen er å ha en produktspesifikasjon klar rett over nyttår.

Broadnet var opptatt av migrasjonsprosessen, særlig i forhold til SHDSL-kunder, og ba en bekreftelse fra Telenor på at kundene på dette produktet, i tråd med hva med Telenor uttrykte i møtet 24. oktober, kunne føle seg trygge på at tjenestekvaliteten ville opprettholdes i overgangsperioden. Telenor svarte endelig at tjenestekvaliteten vil opprettholdes, og at løsninger som «forbikobling» og «shaping» vil tasi bruk dersom det er nødvendig for å få til dette. Telenor ga uttrykk for at dette vil være i en begrenset tidsperiode og antydte en periode på inntil en til to måneder. Telenor foreslo også å ta den videre dialogen om dette i eget møte med Broadnet.

Tilgangskjøperne stilte seg positive til å gi innspill til arbeidsstrømmene Telenor har foreslått i planen. NextGenTel ønsket blant å gi innspill til kundegrensesnitt og til hvordan «multicast» for TV kan løses. Enivest mente det burde være åpenhet knyttet til innspillene fra hver enkelt aktør. Møtedeltakerne sluttet seg til dette forslaget. Telenor påtok seg i den forbindelse å oppsummere innholdet i de bilaterale møtene når disse er fullført.

Telenor viste til at tilgangskjøperne vil kunne bruke egne CPEer innen visse spesifikasjoner gitt av Telenor. Broadnet gjorde i den forbindelse oppmerksom på at en innkjøpsprosess av nye CPEer er en tidkrevende prosess, og ba om at det tas høyde for dette slik at grossistkundene kan komme på markedet med de nye produktene på samme tid som sluttbrukervirksomheten til Telenor. Telenor oppga at de er innforstått med det. TDC opplyste at erfaringene i Danmark tilsier at innføring av «vectoring» krever testing av CPE-utstyr. Telenor responderte at det vil være mulig å få til en slik prosess i Norge.

Nkom ba Telenor om en oversikt over de planlagte møtene selskapet skal ha med aktørene så snart foreligger en plan for dette.

Møtedeltakerne gikk nå over til å diskutere prismodell. Telenor mener at vi må finne ut av hvor langt partene står fra hverandre prismessig. Telenor mener at Nkom ev. kan brukes som et mellomledd for å finne ut av dette. Nkom ga uttrykk for at dette måtte vurderes nærmere og uttrykte at vi vil gi en rask tilbakemelding på det spørsmålet.

NextGenTel ga uttrykk for at Telenor og selskapet ikke står langt fra hverandre med hensyn til pris. Eidsiva mente at inntekter fra fiberutleie til Telenor vil kunne redusere prispapet. Broadnet viste til at prisene skal svare til bortfall av egne kostnader, og at det derfor blir en kompliserende faktor å ta inn fiberleie som et element i regnestykket. Nkom ga uttrykk for at å inkludere fiberleie i dette vil innebære økt kompleksitet og mente derfor at fiberleie ikke bør være en parameter for enigheten i denne arbeidsgruppen. Nkom viste videre til at et regulert tilgangsprodukt ikke vil kunne ta hensyn til slike inntekter. Nkom mente for øvrig at det var positivt dersom disse prosessene bidrar til at partene bilateralt kan komme til enighet om slik fiberleie. Broadnet viste til at selskapet allerede har fremlagt hva de ser som deres alternative kostnader for selskapet og at det vil være deres utgangspunkt for hva de mener om prisnivået for Telenors nye tilgangsprodukt(er). TDC ga uttrykk for at de ønsket seg noen flere priselementer i Telenors modell, og viste også til Broadnets alternative prismodell, spesielt tilknytningsdelen. Telenor noterte seg dette.

Møtedeltakerne syntes generelt å være enige om at prismodellen burde være en integrert del av prosessen videre. Nkom ba Telenor om å utarbeide en mer detaljert tidsplan som sikrer at dette aspektet inkluderes på et egnet tidspunkt i det videre arbeidet.

Sak 4 Veien videre

Oppfølgingspunkter fra møtet:

- 1) Nkom gir tilbakemelding på spørsmålet om Nkom skal være et mellomledd med hensyn til å kartlegge om partene står langt fra hverandre prismessig.

Frist: 3. november

- 2) Telenor utarbeider en mer detaljert tidsplan som inkluderer en prosess mht. enighet om pris.

Frist uke 45

- 3) Telenor gir oversikt over møter med aktørene så snart dette foreligger.

Frist: uke 45

- 4) Telenor gir Nkom en ukentlig muntlig oppdatering om status i prosessen.

Frist: Løpende

Neste møter:

Telefonkonferanse (statusmøte) 23. november kl. 1500 til 1600. Arrangeres av Nkom.

Fysisk møte onsdag 7. desember kl. 1130 til 1500 hos TDC (Nydalén)